

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	7
1. Korsets ironier: Matthæusevangeliet 27, 27-51a	11
Den mand, der bliver hånet for at være konge, er Kongen	15
Den mand, der er fuldstændig afmægtig, har al magt	20
Den mand, der ikke kan frelse sig selv, frelser andre	27
Den mand, der råber i fortvivlelse, stoler på Gud	32
2. Hele Bibelens centrum: Romerbrevet 3,21-26	39
Hvor afsnittet står i Romerbrevet	40
Hvad Paulus fastslår i Romerbrevet 3,21-26	50
Konklusion	76
3. Et slagtet lams underlige sejr: Johannes' Åbenbaring 12	79
Anledningen til, at Satan raser	85
Årsagerne til, at Satan raser	97
Hvordan kristne kan overvinde Satans raseri	105
Konklusion	117
4. Et mirakel fuldt af overraskelser:	
Johannesevangeliet 11, 1-53	121
Jesus modtager en desperat bøn om hjælp	123
Jesus møder en totalt overvældende sorg	133
Jesus står over for den kompromisløse død	139
Jesus støder på moralsk og åndelig død	146
Konklusion	150
5. Tvivl på, at Jesus er opstået: Johannesevangeliet 20,24-31	153
En skuffet skeptikers skrig	161
En forundret skeptikers tilbedelse	165
En omvendt skeptikers opgave	178
Konklusion	182

FORORD

Der er ikke noget i Bibelen, der er mere centralt end Jesu død og opstandelse. Hele Bibelen står og falder med én weekend i Jerusalem for omkring 2.000 år siden. Forsøg på at få Bibelen til at give mening uden at medtage Jesu korsfæstelse og opstandelse er dømt til at slå fejl og viser sig i bedste fald at være irrelevante. Jesu egne efterfølgere forventede ikke, at han skulle korsfæstes, og de forventede bestemt ikke, at han skulle stå op igen. Imidlertid var deres tanker og holdninger så forvandlede efter disse begivenheder, at de kunne se, at det var helt og fuldt uundgåeligt, at Jesus skulle dø på et kors og efterlade en tom grav, og absolut alt i deres liv blev forandret.

Uanset hvor meget Bibelen insisterer på, at disse begivenheder er historiske, så behandler den dem aldrig kun som rådata – indrømmet temmelig overraskende rådata – som vi frit selv skal finde meningen med. Det er lige så vigtigt at vide, hvad disse begivenheder betyder, som at de er sket.

Denne lille bog er et beskedent forsøg på at give en oversigt over det, der skete, men også over, hvad det betyder – altså kort sagt at give en indledende forklaring på korset og opstandelsen. Jeg gør det ved at udfolde det, som nogle af de tidligste vidner til Jesu død og opstandelse skrev. Disse vidners ord er bevaret i Bibelen; denne bogs kapitler er

forklaringer på fem afsnit i Bibelen, som tager fat på disse spørgsmål.

Gennem årene har jeg haft lejlighed til at udfolde mange afsnit i Bibelen, som forkynder om Jesu død og opstandelse. I december 2008 holdt jeg disse fem foredrag ved Resurgence-konferencen i Mars Hill, Seattle. Jeg er taknemmelig over for Mark Driscoll og folkene ved Henry Center for, at de arrangerede den konference. Og jeg er særligt taknemmelig over for Andy Naselli, der har bearbejdet manuskriptet og gjort den skriftlige form af foredragene mere tilgængelig, end den ellers ville have været.

D.A. Carson

Trinity Evangelical Divinity School

Da tog statholderens soldater Jesus med sig ind i borgen og samlede hele vagtstyrken om ham. Og de klædte ham af og hængte en skarlagenrød soldaterkappe om ham, flettede en krone af torne og satte den på hans hoved, gav ham en kæp i højre hånd og faldt på knæ foran ham, hånede ham og sagde: ”Hil dig, jødekonge!” Og de spyttede på ham og tog kæppen og slog ham i hovedet. Da de havde hånet ham, tog de kappen af ham og gav ham hans egne klæder på. Så førte de ham ud for at korsfæste ham.

Matthæusevangeliet 27,27-31

KORSETS IRONIER

MATTHÆUSEVANGELIET 27, 27-51A

Alt taget i betragtning var han en meget god konge. Han forenede de meget forskellige stammer, grundlagde en nation og oprettede et dynasti. Han var selv en modig mand og byggede derfor også et formidabelt forsvarssystem og sikrede sit lands grænser. Han beviste, at han var en dygtig administrator, og han regerede overordnet set med retfærdighed. Som om det ikke var nok, var han en meget dygtig poet og musiker.

Men som midaldrende forførte han en ung nabokvinde. For at vi lidt bedre kan forstå, hvor urimelig denne onde handling var, må vi huske på, at denne unge kvindes mand på den tid var væk hjemmefra – han var ved fronten, hvor han udkæmpede kongens krige. Kvinden blev gravid af denne engangsaffære, og hun sendte besked til kongen om det. Han var en ”gør det selv-mand” og troede, at han også kunne ordne det her. Han sendte en budbringer ud til fronten og bad hærførere om at sende den unge mand hjem til

hovedstaden under det påskud, at han skulle bringe en besked til kongen. Den unge mand kom selvfølgelig, men det viste sig, at han ikke gik hjem for at sove sammen med sin hustru – på en eller anden måde følte han, at han ville svigte kammeraterne ved fronten, hvis han gjorde det. Den unge mand overnattede i slotsgården klar til at begive sig tilbage til fronten – og kong David vidste, at han ville blive afsløret. Derfor sendte han et hemmeligt budskab til hærføreren ved fronten, et budskab, som den unge mand selv havde med, og som var hans egen dødsdom. Officererne skulle arrangere en træfning, hvor alle i enheden undtagen den unge mand ville få et tegn, når de skulle trække sig tilbage. Det uundgåelige skete: Enheden trak sig tilbage, og den unge mand stod alene tilbage midt i træfningen og blev dræbt. Kort tid efter giftede kongen sig med den gravide enke. David troede, han var sluppet af sted med sin synd.

Gud sendte profeten Natan hen for at konfrontere ham. Natan var en trofast profet, men han besluttede alligevel, at han hellere måtte nærme sig monarken med passende forsigtighed, og derfor begyndte han med at fortælle en historie. Han sagde: ”Deres majestæt. Jeg er stødt på en vanskelig sag ude på landet. Det drejer sig om to nabolandmænd. Den ene er så rig, at han nærmest svømmer i penge. Det kan slet ikke tælles, hvor mange stykker kvæg og får han har. Den anden fyr er fattig og kan knap brødføde sig ved sit landbrug. Han har kun et eneste lille lam. Ja, rent faktisk har han slet ikke det lam mere. Den rige mand fik nogle uventede gæster, og i stedet for at vise passende gæstfrihed ved at slagte et af sine egne dyr og tilberede det gik han hen og stjal det ene

lille lam, som den fattige bonde ejede. Hvad synes du, der skal gøres ved det?

David blev rasende. Han sagde: ”Så sandt Herren lever: Den mand, der gør sådan, skal dø, og lammet skal han erstatte firedobbelt, fordi han har handlet så hjerteløst!” (2 Sam 12,5-6). David havde ikke den fjerneste anelse om, hvor smerteligt ironisk hans udtalelse var. Natan vidste det selvfølgelig, forfatteren vidste det, Gud vidste, og læserne ved det – men David kunne ikke se den desperate ironi i sine egne ord, før Natan sagde: ”Du er manden!” (v. 7).

Vi ved alle, hvad ironi er. Ironi udtrykker mening ved at bruge ord, som normalt betyder det modsatte af det, som man siger lige nu. Nogle gange bruger man ironi med vilje – den, der taler, ved, at han bruger ironi – men andre gange, som her, har taleren – David – ikke den fjerneste ide om, at hans ord er ironiske, før hans hykleri bliver udstillet. Han tror, at hans ord fastslår, at han er en principfast dommer, der afsiger retskafne og retfærdige afgørelser, men i lyset af hans hemmelige liv udstiller han bare sig selv som en elendig hykler. Ordenes virkelige betydning er en sviende fordømmelse af netop den mand, der tror, at han ved at bruge disse ord viser sig selv som en retfærdig mand og en god konge.

Noget ironi er ondsindet, og andet er grinagtigt morsomt. Men vi ved sikkert alle, at brug af ironi giver mulighed for – særligt i en fortælling – at stille skarpt på en situation. Meget ofte er det brugen af ironi i en fortælling, der gør det muligt for tilhørerer eller læseren at forstå, hvad der virkelig foregår. Ironi tilføjer en dimension af dybde og farve, som ellers ville mangle.

Matthæus og Johannes er de af Ny Testamentes forfattere, som gør mest brug af ironi. I det afsnit, som dette kapitel handler om, uddyber Matthæus, hvad der sker, mens Jesus bliver korsfæstet – han gør det imidlertid ved at fremhæve fire store ironier, som viser opmærksomme læsere, hvad der *virkelig* sker.

Prøv at tænke over sammenhængen. På det her tidspunkt havde Jesus været offentligt kendt i to eller tre år – al den tid, han havde virket offentligt. Nu er han imidlertid tørnet sammen med de religiøse og politiske myndigheder. De er rasende over hans popularitet, de frygter hans potentielle politiske magt, de er mistænksomme over for hans motiver. De spekulerer på, om hans stigende antal tilhængere mon kan udvikle sig til et oprør imod datidens supermagt: det mægtige Romerrige – for der kunne kun være ét resultat af en konflikt med Rom. Så Jesus må nødvendigvis knuses. De stabler en tilfældig rettergang på benene, dømmer Jesus skyldig i forræderi, og det lykkes for dem at få den romerske statholder til at godkende, at han skal henrettes ved korsfæstelse. De mente, at alt dette var hensigtsmæssigt af politiske grunde og det bedste af religiøse grunde.

Vi kommer ind i beretningen, lige efter at dommen er blevet afsagt (Matt 27,27). På den tid opholdt fanger sig ikke længe på dødsgangen. Lige så snart en dødsdom var blevet afsagt, blev fangen ført ud og henrettet inden for få timer – eller højst inden for få dage. Vi læser her, at soldaterne gjorde klar til, at Jesus kunne blive korsfæstet med det samme. Mens Matthæus fortæller beretningen, bliver vi mindet om at tænke over fire dybe kors-ironier.

DEN MAND, DER BLIVER HÅNET FOR AT VÆRE KONGE, ER KONGEN (MATT 27,27-31)

Tilsyneladende var Jesus blevet pisket tidligere som en del af forhøret af ham. Umiddelbart efter at dødsdommen var blevet afsagt, blev han pisket igen (v. 26). Det var også standardprocedure – det var skik og brug, at fanger blev pisket, før de blev ført ud for at blive korsfæstet. Men det, der sker i vers 27-31, er ikke en standardprocedure. Det ligner mere kasernehumor. Statholderens soldater samler sig om Jesus, klæder ham af og hænger en slags skarlagensrød kappe om ham og lader, som om han er en kongelig person. Derefter vikledede de nogle grene sammen, der havde torne på mellem 15 og 20 cm. Dem pressede de ned over hans hoved som en ondartet tornekrone. De gav ham en kæp i hånden og lod, som om det var et scepter. Så bøjede de sig skiftevis for Jesus i hånlig ærbødighed og slog ham i brutal ondskab, mens de råbte: ”Hil dig, jødekonge!” – og de afsluttede tilråbene med at spytte ham i ansigtet og slå ham igen og igen med det falske scepter. Hæs, hånlig latter gør rummet levende, indtil soldaterne bliver trætte af legen. De er færdige med at latterliggøre ham som jødernes konge. Nu giver de ham hans eget tøj på igen og fører ham ud for at blive korsfæstet.

Men Matthæus ved, og læserne ved, og Gud ved, at Jesus *er* jødernes konge. For det tilfældes skyld, at vi ikke rigtig har fået fat i det, minder Matthæus os om det endnu to gange i de kommende vers: Anklagen, der er sømmet fast til korset over hans hoved, lyder: ”Det er Jesus, jødernes konge” (v. 37). De, der håner ham, afviser stadig, at han skulle være Israels konge (v. 42). Hvad der er mere vigtigt, er, at Matthæus har slået det her fast hele vejen gennem sit

evangelium. Det allerførste vers i hans evangelium lyder: ”Slægtsbog for Jesus Kristus, *Davids søn, Abrahams søn*” (1,1). Den slægtsbog, der følger efter, er på en lidt kunstig måde delt op i tre grupper af 14, og de midterste 14 personer dækker den tid, hvor det davidiske dynasti regerede i Jerusalem. Tallet 14 er endda en kode for navnet David. Alle løfter i Gammel Testamente, som ser frem imod den kommende Davids-konge, udspringer fra Anden Samuelsbog 7 og er forankrede i Davids liv omkring år 1.000 f.Kr. Næsten 300 år senere forudser profeten Esajas en, som skal sidde på sin far Davids trone, men som også skal kaldes ”Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste” (Es 9,5). Første kapitel hos Matthæus tager tråden op fra den gammeltestamentlige forventning. I det andet kapitel spørger vismanden: ”Hvor er jødernes nyfødte konge?” (2,2). Da han begynder sit offentlige virke, taler Jesus konstant om ”Riget” – dets væsen, begyndelse, løfter og fuldendelse. I nogle af lignelserne om Riget, som Jesus fortæller, gør han sig selv til kongen. Det samme spørgsmål kommer op under forhøret hos Pilatus. I 27,11 spørger statholderen Jesus: ”Er du jødernes konge?” ”Du siger det selv,” svarer Jesus. Selv om Jesu svar er bekræftende, viser det imidlertid en mild tøven, fordi Jesus udmærket ved, at han *ikke* er konge på en måde, som Pilatus frygter. Hans rige er ikke så meget som antydningen af en trussel mod Cæsar. Pilatus opdager også snart selv, at selv om Jesus hævder, at han er jødernes konge, udgør han ikke nogen umiddelbar politisk trussel, og han forsøger at få ham frigivet. Men tilståelsen er der, og Jesus bliver dømt til døden for forræderi.

Og mens soldaterne håner Jesus for at være jødernes konge, ved Matthæus helt uden bagtanker, at Jesus *er* jødernes konge. Og hans læsere ved det, og Gud ved det.

Hvis du ser nøje efter, får du øje på *to* lag af ironi. Det var soldaternes *mening*, at deres hån skulle være ironisk. Når de udbryder: ”Hil dig, jødekonge!” mener de det stik modsatte. Jesus er *ikke* konge, men en ret så ynkelig forbryder. Der er ingen tvivl om, at soldaterne tror, at deres humor er herligt ironisk. Men Matthæus ser en dybere ironi. Faktisk så siger soldaternes ord, når de fornedrer Jesus som en ynkelig forbryder, virkelig sandheden, altså det modsatte af det, de betyder: Jesus *er* virkelig konge. Det er det centrale i de her vers: Den mand, som bliver hånet for at være konge – er konge (v. 27-31).

De, der kender deres bibel godt, ved, at Jesus er *mere* end jødernes konge: Han er konge over alle, han er Herre over alle. Matthæus gør dette klart i de vers, der afslutter hans evangelium. Efter opstandelsen erklærer Jesus, at han har al magt i himmel og på jord (Matt 28,18); hans autoritet er Guds autoritet. Han er universets konge. Han er konge over de soldater, der håner ham. Han er konge over dig og mig. Og en dag skal hvert knæ bøje sig, og hver tunge bekende, at Jesus er Herre – det forsikrer Paulus os om. Den mand, der bliver hånet for at være konge, er konge.

Men vi må grave et spadestik dybere. Hvad mener Jesus, når han taler om, at han er konge? I det første århundrede var der ingen, der gjorde sig noget begreb om et konstitutionelt monarki, som det findes i Storbritannien og Danmark, hvor monarken stort set ikke har nogen reel magt og kun kan appellere til folkets moralfølelse. I gamle dage *regerede*

kongerne. Det var det, konger gjorde. Sådan fungerede de. Faktisk forstod man begrebet ”konge” på den måde indtil for ret kort tid siden. Ludvig XIV var ikke en konstitutionel monark forstået, som man ser det i Storbritannien i dag. Men hvilken slags konge er Jesus efter Matthæus’ opfattelse, hvis han skal dø på et kors? Er han en mislykket konge?

Matthæus har tidligere givet os et blik ind i den virkelighed, som Jesu kongedømme omfatter. Lad os se nærmere på ordvekslingen i Matthæusevangeliet 20,20-28. Apostlene Jakob og Johannes’ mor kommer hen til Jesus sammen med sine sønner og beder om en tjenestes. ”Hvad vil du?” spørger han. Hun svarer: ”Sig, at mine to sønner her må få sæde *i dit rige*, den ene ved din højre, den anden ved din venstre hånd” (v. 21). De forventede helt klart, at Jesus skulle være konge i helt normal, historisk og fysisk forstand, og at apostlene skulle være medlemmer af hans regering, og de håbede, at Jakob og Johannes kunne få de to fornemste positioner – måske statsminister og forsvarsminister. Jesus siger til dem, at de ikke har nogen anelse om, hvad de beder om: ”Kan I drikke det bæger, jeg skal drikke?” spørger han og henviser selvfølgelig til sin forestående lidelse. Med den største overselvsikkerhed og massiv uvidenhed svarer de: ”Ja, det kan vi!” (v. 22). Man kan næsten fornemme, at Jesus smiler indvendigt; på sin vis skulle de få del i hans bæger, lidelsens bæger; den ene af de to brødre, Jakob, skulle blive den første martyr blandt apostlene, og den anden skulle dø i landflygtighed på Patmos. Men alligevel har Jesus ikke ret til at bestemme, hvem der skal sidde ved hans venstre eller højre hånd; den ret har Faderen forbeholdt sig selv.

De ti andre apostle bliver rasende, da de hører, hvad Jakob, Johannes og deres mor beder om. Selvfølgelig ikke på grund af deres arrogante og uforskammede anmodning, men fordi de ti ikke kom først med anmodningen. Derfor kalder Jesus de tolv sammen og giver os et af de vigtigste kig ind i rigets natur. Han siger: ”I ved, at folkenes fyrster undertrykker dem, og at stormændene misbruger deres magt over dem. Sådan skal det ikke være blandt jer. Men den, der vil være stor blandt jer, skal være jeres tjener, og den, der vil være den første blandt jer, skal være jeres træl, ligesom Menneskesønnen ikke er kommet for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.” Dette dybe udsagn må ikke misforstås. Jesus mener ikke, at han *slet ikke* udøver magt. Det er åbenbart, at det ikke er tilfældet – og som vi allerede har set det, minder Matthæus os i sine sidste vers om, at Jesus påberåber sig al magt i Himmel og på jord. Det, han mener, er snarere noget i retning af det følgende: Konger og herskere og præsidenter i denne faldne verdensorden udøver deres magt ud fra en dyb selvpromovering, et dybt ønske om at ville være nummer et, en dyb selvopholdelsesdrift, ja selv ud fra en følelse af at have ret til det. Jesus derimod udøver sin magt ved at gøre det gode for sine undersåtter, og det fører ham til sidst til korset. Han kom ikke for at lade sig tjene, som om det var et mål i sig selv; selv i sin suveræne mission kom han for at tjene, for at give sit liv som løsesum for mange. De, der udøver magt på et hvilket som helst niveau i det rige, hvor Jesus er konge, skal tjene på samme måde – ikke med underforståede krav om selvpromovering, tillid til deres ret

til at herske eller et ønske om at sidde ved Jesu højre eller venstre hånd, men med et altherskende ønske om at tjene.

Det er ikke så underligt, at Pilatus ikke kunne gennemskue Jesus. Jesus påstod, at han var konge, men han havde ikke nogen af de fordringer, som verdens monarker har. Det er heller ikke så underligt, at de kristne i de næste 300 år skulle tale med dyb ironi om Jesu regering fra korset.

Det er altså den første ironi i Matthæus' fremstilling af Jesu korsfæstelse: Den mand, der bliver hånet for at være konge, er Kongen.

DEN MAND, DER ER FULDSTÆNDIG AFMÆGTIG, HAR AL MAGT (MATT 27, 32-40)

Desværre har vi ikke tid til at gå ind i alle detaljerne i Matthæus' tekst. Imidlertid fremlægger Matthæus masser af helt tydelige beviser for, hvor svag og magtesløs Jesus er. I Romerriget stod den lodrette bjælke af korset som regel permanent på korsfæstelsesstedet – som regel tæt ved et vejkryds eller en hovedvej, sådan at så mange mennesker som muligt kunne være vidner til torturen og lære at frygte den romerske magt. Offeret bar den vandrette bjælke ud til korsfæstelsesstedet. Der blev offeret bundet eller naglet til tværbjælken, som derefter blev hejst op og gjort fast på den lodrette bjælke. Men Jesus er nu så svag, at han ikke kan klare at bære denne træstamme på sin skulder ud til henrettelsesstedet. Derfor udøver soldaterne deres juridiske ret til at udskrive en af tilskuerne til at gøre det, og Simon fra Kyrene bliver tvunget til at udføre opgaven (v. 32). Ofre blev korsfæstet fuldstændig nøgne, for det var meningen, at

korset lige så meget skulle påføre skam som smerte. Derfor deler soldaterne Jesu tøj ved at kaste lod om det (v. 35). Det er svært at forestille sig et billede, der bedre udstiller Jesu fuldstændige magtesløshed.

”Så satte [soldaterne] sig dér og holdt vagt over ham” (v. 36). Få år tidligere i Romerrigets historie havde soldaterne nogle gange korsfæstet folk og havde ladet dem hænge og dø, mens de selv var gået væk. I enkelte kendte tilfælde havde ofrets venner løftet ham ned fra korset – og ofret havde overlevet. På det her tidspunkt i historien var det statsmagtens politik at placere nogle soldater på korsfæstelsesstedet, indtil døden var indtruffet. Det er det, der bliver beskrevet i vers 36: Soldaterne holder vagt over Jesus. Jesus har absolut intet håb om at blive reddet. Jesus hænger på det modbydelige kors i ubeskrivelig lidelse, ubærlig skam, nedbrudt på legeme og ånd uden anden udsigt til befrielse end gennem døden. Han er helt igennem magtesløs.

Denne liste, der slår fast, hvor svag og magtesløs Jesus var, er virkelig vigtig. Det viser den hån, der bliver beskrevet lige efter. Vi får at vide, at nogle forbipasserende råbte fornærmelser mod ham og sagde: ”Du, som bryder templet ned og rejser det igen på tre dage, frels dig selv, hvis du er Guds søn, og stig ned fra korset!” (v. 39-40).

Hvis vi skal forstå, hvorfor Matthæus gengiver disse ord, skal vi huske, at han allerede tidligere havde talt om, at Jesus ville nedbryde templet. Tidligere i retssagen mod Jesus, da han blev forhørt af ypperstepræsten, fór myndighederne stadig rundt for at finde passende vidner, som kunne ødelægge Jesus. I Matthæus 26,61 får vi at vide, at to vidner til sidst står frem og anklager: ”Han har sagt: Jeg kan bryde Guds

tempel ned og rejse det igen på tre dage.” Denne anklage var potentielt farlig. Romerne var bekymrede for konflikter mellem folk fra forskellige religioner, så derfor havde de vedtaget dødsstraf for at vanhellige ethvert tempel. Hvis Jesu ord om at ødelægge Guds tempel kunne forstås som en alvorlig hensigt om at skade templet, så havde de ham. Men sagen løber ud i sandet i Matthæus 26. Fra parallelberetningerne ved vi, at vidnernes historier ikke passede sammen. Jesus blev dømt for forræderi snarere end for at have vanhelliget templet.

Imidlertid gav Jesu ord virkelig dem, der håned ham, noget at more sig over. Han havde rapmundet talt om at ødelægge og genopbygge templet på tre dage. Hvilken kraft ville det ikke kræve? Med moderne teknologi kan vi samle et præfabrikeret hus på en dag eller to, og vi kan bygge en skyskraber på et år eller to. Set i historiens lys er den fart imidlertid en meget ny udvikling. Ingen af de store katedraler i Europa er blevet set fuldt færdige af den oprindelige arkitekt; det tog mere end et menneskes levetid at bygge en katedral. Tempelbyggerne i Jerusalem stod over for yderligere begrænsninger – de måtte ikke bruge en murerhammer i nærheden af tempelpladsen. Alle de store sten skulle måles op og hugges til et andet sted og så fragtes til stedet ved menneskers og dyrs kraft uden hjælp af hydraulik. Alligevel talte Jesus rapmundet om at ødelægge og genopbygge templet på tre dage. Hvilken magt ville det ikke kræve? Hvilken *overnaturlig* magt ville det ikke kræve? Og der hænger Jesus på et romersk kors – helt igennem magtesløs. Hånen peger virkelig på kontrasten mellem Jesu påstand om at have magt og den tydelige magtesløshed, han har lige der. Endnu en

gang tror de, der håner ham, at de vælter sig i ironi. Jesus påstod at have meget magt – virkelig meget magt, men se, hvor magtesløs han er. I lyset af hans påstand siger de ”frels dig selv”, og det mener de selvfølgelig ironisk, eftersom de er overbevist om, at han er hjælpeløs og ikke kan gøre noget som helst for at hjælpe sig selv. Jesu påstande er på samme tid til at grine ad og til at blive forarget over – og de fortjener at blive gjort til grin.

Men apostlene ved, og læserne af evangelierne ved, og Gud ved, at Jesus netop demonstrerer sin magt gennem svagheden på korset. I Johannesevangeliet kapitel 2 kan vi læse, hvad Jesus sagde helt nøjagtigt om denne sag: ”Ødelæg dette tempel, og jeg vil genopbygge det på tre dage” (2,19). Ifølge Johannes havde Jesu modstandere ikke den fjerneste ide om, hvad han mente, og faktisk vidste Jesu egne disciple dengang heller ikke, hvad han talte om. Men Johannes fortæller, at efter at Jesus var opstået fra de døde, kom disciplene i tanker om hans ord; de troede Skriften og det ord, som Jesus havde talt. De vidste, at han talte *om sit legeme* (v. 20-22). Pointen er, at under den gamle pagt var templet det store mødested mellem en hellig Gud og hans syndige folk. Det var offerstedet, det sted, hvor der blev skaffet soning for synd. Men efter korset, hvor Jesus ved sit offer betaler for vores synd, bliver han selv det store mødested mellem en hellig Gud og hans syndige folk; altså han bliver templet, mødestedet mellem Gud og hans folk. Vi skal ikke forstå det sådan, at Jesus fungerer som Guds tempel ved at blive menneske. Det er en stor fejl. Jesus siger: ”Ødelæg dette tempel, og jeg vil genopbygge det på tre dage.” Det er i sin død, sin ødelæggelse og i sin opstandelse tre dage senere, at Jesus

møder vores behov og forsoner os med Gud. Her bliver han templet, det store mødested mellem Gud og syndere. Hvis vi skal bruge Paulus' ord, prædiker vi ikke bare Kristus, men vi prædiker ham som korsfæstet.

Her er herligheden, paradokset, ironien, og også her har ironien to lag. De, der håner, tror, at de er vittige og morsomme, når de gør nar af Jesu store ord og ler ad hans fuldstændige svaghed, efter at han har påstået, at han kunne ødelægge templet og rejse det igen på tre dage. Men apostlene ved, og læserne ved, og Gud ved, at der er en dybere ironi: Det er netop *ved at blive på korset i ynkelig magtesløshed*, at Jesus slår fast, at han er templet og når frem til den fuldkomne magt gennem opstandelsen. Den eneste måde, Jesus kan frelse sig selv og sit folk på, er ved at hænge på det ulyksalige kors i fuldstændig magtesløshed. De ord, som spotterne bruger, som sviende fornærmelser og nedladende spot, beskriver rent faktisk den måde, som Herren frelser på.

Den mand, som er helt igennem magtesløs, har al magt.

Matthæus har allerede tidligere behandlet dette princip. Ifølge Matthæusevangeliet 16 spørger Jesus sine disciple i Cæsarea Filippi om, hvem de tror, han er. Simon Peter svarer: "Du er Kristus, den levende Guds søn" (v. 16). Vi skal passe på, vi ikke kommer til at læse for meget ind i Peters bekendelse. Når vi siger: "Jesus er Kristus," tager vi uundgåeligt Jesu væsen, hans korsfæstelse og hans opstandelse med i bekendelsen, fordi vi lever på denne side af disse store begivenheder. Vi kan ikke tænke på ham uden at tænke på hans kors og opstandelse. Men når Peter bekender over for Jesus, at "du er Kristus", siger han ikke noget om korsfæstelsen og opstandelsen. Når han siger "Kristus", tænker

han på en erobrende, sejrende, messiansk konge af Davids slægt. Beviset finder vi i de følgende vers. I kølvandet på Peters bekendelse fortsætter Jesus med at tale om sin nærtforestående lidelse, død og opstandelse (v. 21), men Peter kan stadig ikke forholde sig til det, Jesus siger. Messiasser dør ikke – de vinder! De bliver ikke korsfæstet – de sejrer! Derfor påtager den rapkæftede Peter sig at sætte Jesus i rette. Han siger: ”Gud bevare dig, Herre, sådan må det aldrig gå dig!” (v. 22). Så fejlagtig er Peters forståelse af formålet med, at Jesus kom som Messias, at han fortjener Mesterens udødelige irettesættelse: ”Vig bag mig, Satan! Du vil bringe mig til fald. For du vil ikke, hvad Gud vil, men hvad mennesker vil” (v. 23).

Det er på det her afgørende tidspunkt, at Jesus sætter ord på det princip, som er på spil: ”Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal finde det” (v. 24-25). Udtrykket ”at tage sit kors op” er ikke en talemåde, der henviser til en eller anden triviell besværlighed – måske en nedgroet tånegl eller tandpine eller en irriterende svigerfamilie, som i ”vi har alle vores kors at bære”. Nej, i det første århundrede ville den slags fortolkninger have været umulige. I det første århundrede var det lige så kulturelt utænkeligt at lave vittigheder om korsfæstelse, som det ville være at lave vittigheder om Auschwitz i dag. At tage sit kors op betyder ikke at fortsætte frimodigt på trods af den kendsgerning, at man har mistet sit arbejde eller sin ægtefælle. Det betyder, at man har fået en dødsdom. Man bærer den vandrette korsbjælke, mens man er på vej til henrettelsespladsen. Man har mistet alt

håb om liv i denne verden. Og da, siger Jesus, og først da, er man klar til at følge ham.

Det går igen i al kristen lære. Det er ved at dø, at man får liv; det er ved at fornægte sig selv, at man finder sig selv; det er ved at give, at man får. Paulus forstår det samme princip, når han siger i 2 Kor 12, at han har lært at glæde sig, når han er magtesløs, for når han er svag, så oplever han Guds styrke.

For det første blev alt det her illustreret meget tydeligt i Herren Jesus. Han led og døde i skam, vanære og magtesløshed og stod op i magt, så han kunne blive Guds genrejste tempel, det levende mødested mellem Gud og hans folk. Spotterne lo ad deres forståelse af det ironiske i situationen: Jesus kom med vanvittige påstande om magt og om, at han kunne ødelægge templet og bygge det igen på tre dage, når kendsgerningen var, at han led sin døds kamp i afgrundsdyb svaghed. Men vi ser en dybere ironi: Netop den svaghed, som de, der håned, fandt morsom, er Jesu egen vej til magt, vejen til opstandelsen, vejen til at blive den levende Guds mægtige tempel. Selv om det aldrig har den samme sonende betydning som Jesu død, når vi slår vores egenkærlighed ihjel, gælder det samme princip for os: Vi skal leve ved at dø; vi skal finde os selv ved at fornægte os selv, når vi tager vores kors op og følger Jesus.

Det er altså den anden ironi i Matthæus' fremstilling af Jesu korsfæstelse: Den mand, der er fuldstændig afmægtig, har al magt.